

آیین‌نامه سازمان تعزیرات حکومتی^۱ مصوب ۱۳۷۳/۰۸/۰۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی

فصل اول - تشکیلات

ماده ۱- در اجرای تبصره ۲ ماده واحده لایحه اصلاح قانون تعزیرات حکومتی مصوب ۶۷/۱۲/۲۳ مجمع تشخیص مصلحت نظام مصوب ۷۳/۰۷/۱۹ و ماده ۳ آیین‌نامه شماره ۵۲۰۲-۷۳ مصوب ۷۳/۰۷/۲۰ هیات دولت سازمان «تعزیرات حکومتی» که در این آیین‌نامه باختصار سازمان نامیده می‌شود زیر نظر وزیر دادگستری تشکیل و براساس مقررات مندرج در این آیین‌نامه انجام وظیفه می‌نماید.

ماده ۲- (اصلاحی ۹۰/۰۵/۰۵) سازمان تعزیرات حکومتی سازمانی است مستقل، رییس آن معاون وزیر دادگستری بوده و توسط وزیر دادگستری منصوب و به تعداد لازم معاون خواهد داشت.^۲

ماده ۳- امور اجرایی سازمان به عهده رییس آن بوده و کلیه وظایف قانونی را که در این آیین‌نامه و مصوبات مجمع تشخیص مصلحت نظام مشخص شده ایفاء خواهد کرد.

ماده ۴- در مراکز استان ها اداره کل و در شهرستان ها اداره تعزیرات حکومتی تشکیل می‌گردد.

تبصره ۱- تشکیل دفتر تعزیرات حکومتی در سایر شهرها به پیشنهاد رییس سازمان و تصویب وزیر دادگستری خواهد بود.

تبصره ۲- (الحاقی ۹۱/۱۲/۰۶) تشکیل اداره کل تعزیرات حکومتی شهرستان های استان تهران و تفکیک آن از اداره کل تهران بزرگ به پیشنهاد رییس سازمان و تصویب وزیر دادگستری با استفاده از اعتبارات مصوب و نیروی انسانی موجود سازمان مجاز است.^۳

ماده ۵- (اصلاحی ۹۱/۱۲/۰۶) رییس شعبه اول تعزیرات حکومتی تهران و رییس اداره کل شهرستان های استان تهران و رییس شعبه اول مراکز استان ها مدیرکل و رییس شعبه اول شهرستان و سایر شهرها رییس اداره و دفتر مذکور خواهد بود.^۴

ماده ۶- (اصلاحی ۹۰/۰۵/۰۵) انجام کلیه امور اداری، مالی، خدماتی و پشتیبانی سازمان در تهران و مراکز استان ها و شهرستان ها با رییس سازمان یا افراد مجاز از طرف ایشان خواهد بود.^۵

۱- این آیین‌نامه بر اساس اصل یکصد و بیست و هفتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و به استناد تصویب نامه شماره ۴۰۲۱۴/۴۰۲۸۷ هـ مورخ ۷۳/۰۷/۲۳ هیات وزیران در تاریخ ۱۳۷۳/۰۸/۰۱ توسط نمایندگان ویژه رییس جمهور در ستاد پشتیبانی تنظیم بازار (کارگروه کنترل بازار) تصویب و در روزنامه رسمی شماره ۱۴۴۶۲-۱۳۷۳/۰۸/۰۵ منتشر شده است.

۲- اصلاح به موجب تصمیم نامه شماره ۱۳۱۹۲۹/ت/۴۷۲۳۳ مورخ ۱۳۹۰/۰۷/۰۳ راجع به اصلاح آیین‌نامه سازمان تعزیرات حکومتی مصوب ۱۳۹۰/۰۵/۰۵ نمایندگان ویژه رییس جمهور در کارگروه کنترل بازار:

ماده ۲ پیشین: رییس سازمان معاون وزیر دادگستری می باشد و توسط وزیر دادگستری منصوب خواهد شد و به تعداد مورد نیاز معاون خواهد داشت.

۳- الحاق تبصره ۲ به ماده ۴ و اصلاح عنوان تبصره قبلی به تبصره ۱ به موجب مصوبه شماره ۳۰۷۹۰/ت/۴۸۷۱۳ ک مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۰۶ وزیران عضو کمیسیون اجتماعی و دولت الکترونیک، منتشر شده در روزنامه رسمی شماره ۱۹۸۵۷ مورخ ۱۳۹۲/۰۲/۱۸.

۴- اصلاح به موجب مصوبه شماره ۳۰۷۹۰/ت/۴۸۷۱۳ ک مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۰۶ وزیران عضو کمیسیون اجتماعی و دولت الکترونیک، منتشر شده در روزنامه رسمی شماره ۱۹۸۵۷ مورخ ۱۳۹۲/۰۲/۱۸.

۵- اصلاح به موجب تصمیم نامه شماره ۱۳۱۹۲۹/ت/۴۷۲۳۳ مورخ ۱۳۹۰/۰۷/۰۳ راجع به اصلاح آیین‌نامه سازمان تعزیرات حکومتی مصوب ۱۳۹۰/۰۵/۰۵ نمایندگان ویژه رییس جمهور در کارگروه کنترل بازار.

تبصره ۱- (الحاقی ۸۹/۰۹/۲۸) سازمان می‌تواند در راستای تمرکز زدایی، امور اداری و مالی خود را به ادارات کل تعزیرات حکومتی استان ها واگذار نماید.^۱

تبصره ۲- (الحاقی ۹۰/۰۵/۰۵) سازمان مجاز است نسبت به تبدیل وضعیت کارکنان خود که حداقل دارای پنج سال سابقه خدمت در سازمان و حداقل مدرک کارشناسی یا معادل حوزوی آن می باشند، از پیمانی یا قراردادی به رسمی اقدام نماید.

تبصره ۳- (الحاقی ۹۰/۰۵/۰۵) سازمان می‌تواند با توجه به ماده (۷۵) قانون محاسبات عمومی کشور و دستورالعمل اجرایی آن، بخشی از اعتبار خود را به واحدهای استانی ابلاغ اعتبار نماید و در واحدهای استانی خود ذیحساب داشته باشد.

ماده ۷- معاونین سازمان به پیشنهاد رییس سازمان و ابلاغ وزیر دادگستری و مدیران کل و رؤسای ادارات پس از تایید وزیر دادگستری و با ابلاغ رییس سازمان منصوب می‌گردند.

ماده ۸- (اصلاحی ۹۰/۰۵/۰۵) به منظور رسیدگی و صدور رای راجع به تخلفات در صلاحیت سازمان تعزیرات حکومتی، شعبی تحت عنوان شعب رسیدگی به تعزیرات حکومتی در مراکز استان‌ها و شهرستان‌ها تشکیل خواهد شد. شعب مزبور شامل شعب بدوی، تجدیدنظر، عالی و تجدیدنظر ویژه قاچاق کالا و ارز می‌باشد.

تبصره ۱- (الحاقی ۹۰/۰۵/۰۵) شعب بدوی با حضور یک نفر رییس تشکیل می‌شود.

تبصره ۲- (اصلاحی ۹۰/۰۵/۰۵) شعب تجدید نظر با حضور یک نفر رییس و دو نفر عضو تشکیل می‌گردد، جلسه شعبه با حضور دو نفر رسمیت یافته و آرای صادره با دو رای موافق معتبر و لازم‌الاجرا خواهد بود.

تبصره ۳- (الحاقی ۹۰/۰۵/۰۵) شعب عالی و شعب تجدیدنظر ویژه قاچاق کالا و ارز در سازمان مرکزی از یک رییس و دو مستشار تشکیل و وفق مقررات مربوط عمل خواهد کرد.

ماده ۹- رؤساء و اعضای شعب بدوی و تجدید نظر به پیشنهاد مدیرکل استان و ابلاغ رییس سازمان منصوب می‌شوند.

ماده ۱۰- (اصلاحی ۸۹/۰۹/۲۸) رؤسا و اعضای شعب بدوی و تجدید نظر از بین قضات بازنشسته، فارغ التحصیلان رشته های حقوق و فقه و مبانی حقوق و یا از روحانیونی که مدرک تحصیلی معادل لیسانس ارائه نمایند و دارای حسن شهرت و عامل به احکام اسلام باشند، منصوب می‌شوند.^۲

ماده ۱۱- حذف شده است.^۳

۱- الحاق به موجب تصویب نامه شماره ۲۴۱۰۲۳/ت/۴۶۰۷۲ن مورخ ۱۳۸۹/۱۰/۲۵ راجع به اصلاح آیین‌نامه سازمان تعزیرات حکومتی مصوب ۱۳۸۹/۰۹/۲۸ نمایندگان ویژه رییس جمهور در کارگروه کنترل بازار.

۲- اصلاح به موجب تصویب نامه شماره ۲۴۱۰۲۳/ت/۴۶۰۷۲ن مورخ ۱۳۸۹/۱۰/۲۵ راجع به اصلاح آیین‌نامه سازمان تعزیرات حکومتی مصوب ۱۳۸۹/۰۹/۲۸ نمایندگان ویژه رییس جمهور در کارگروه کنترل بازار:

ماده ۱۰ پیشین: رؤساء و اعضای شعب بدوی و تجدید نظر می‌توانند از بین قضات، کارمندان شاغل یا بازنشسته، روحانیون، نیروهای مسلح بوده و یا از بین فارغ التحصیلان رشته‌های حقوق، الهیات، علوم سیاسی و علوم اداری و بازرگانی و علوم اجتماعی که دارای حسن شهرت و عامل به احکام اسلام باشند، انتخاب شوند.

۳- حذف به موجب تصمیم شماره ۲۴۴۴۲/ت/۴۷۸۳۹ن - ۱۳۹۰/۱۲/۱۴ نمایندگان ویژه رییس جمهور در کارگروه کنترل بازار:

ماده ۱۱ پیشین: پرسنل مورد نیاز سازمان از بین کارکنان شاغل و بازنشسته دولت و نهادهای عمومی که بصورت مأمور به خدمت یا خارج از وقت اداری در اختیار سازمان قرار خواهد گرفت تأمین می‌شود و در صورت نیاز می‌تواند نیروهای لازم را استخدام نماید .
مسئولین نهادهای دولتی و شرکت های وابسته به دولت و شهرداری ها موظف به همکاری و مساعدت می‌باشند.

ماده ۱۲- (اصلاحی ۹۰/۱۲/۱۴) تشکیلات تفصیلی، شرح وظایف و طبقه‌بندی مشاغل سازمان با پیشنهاد رییس سازمان و تایید وزیر دادگستری خواهد بود.

تبصره- (۱ اصلاحی ۹۰/۰۵/۰۵) تعداد شعب بدوی، تجدیدنظر، عالی و تجدیدنظر ویژه قاچاق کالا و ارز با پیشنهاد رییس سازمان و تصویب وزیر دادگستری تعیین می‌شود.^۱

ماده ۱۳- (متن ماده و تبصره‌های آن، اصلاحی ۹۱/۱۲/۰۶) به منظور رسیدگی به تخلفات انتظامی رو سا و اعضای شعب، شعبه‌ای به عنوان «شعبه ویژه رسیدگی با تخلفات انتظامی» در تهران تشکیل می‌شود. شعبه مذکور دارای یک نفر رییس، دو مستشار و یک عضو علی‌البدل خواهد بود. اعضای شعبه از قضات شاغل مأمور و بازنشسته و روسای شعب (حداقل با ده سال سابقه تصدی شعبه) خواهند بود که با پیشنهاد وزارت دادگستری و تایید رییس جمهور توسط وزیر دادگستری به مدت (۵) سال منصوب می‌شوند.

تبصره ۱- تشکیل جلسه با حضور سه عضو و صدور رأی با اکثریت آرا خواهد بود.

تبصره ۲- مجازات متخلفین این ماده براساس دستورالعملی خواهد بود که با رعایت قوانین و مقررات مربوط به تصویب وزیر دادگستری می‌رسد.^۲

ماده ۱۴- حذف شده است.^۳

ماده ۱۵- (۱ اصلاحی ۸۹/۰۹/۲۸) امور مالی، معاملاتی، استخدای و نظام پرداخت و تشکیلات سازمان منحصراً تابع این آیین‌نامه و مقرراتی است که به پیشنهاد وزیر دادگستری به تصویب هیأت وزیران می‌رسد و از شمول قوانین محاسبات عمومی، استخدام کشوری، مدیریت خدمات کشوری و سایر مقررات عمومی مستثنی است و تابع قانون نحوه هزینه کردن اعتباراتی که به موجب قانون از رعایت محاسبات عمومی و سایر مقررات عمومی دولت مستثنی هستند،^۴ می‌باشد.^۵

۱- به موجب بند (ب) تصمیم شماره ۱۸۷۱۵۶/ت/۴۵۶۰۰ مورخ ۱۳۹۰/۱۲/۱۴ نمایندگان ویژه رییس جمهور در کارگروه کنترل بازار: «تعداد شعب رسیدگی کننده به پرونده های تعزیرات در تهران به یکصد (۱۰۰) شعبه افزایش می یابد. نیروی انسانی مورد نیاز به صورت قرارداد کار معین از فارغ التحصیلان رشته حقوق و اعتبارات مورد نیاز نیز از محل سر جمع اعتبارات تبصره (۵) ماده واحده قانون اصلاح قانون تعزیرات حکومتی - مصوب ۱۳۷۳- تامین می‌شود.»

۲- اصلاح به موجب مصوبه شماره ۳۰۷۹۰/ت/۴۸۷۱۳ک مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۰۶ وزیران عضو کمیسیون اجتماعی و دولت الکترونیک، منتشر شده در روزنامه رسمی شماره ۱۹۸۵۷ مورخ ۱۳۹۲/۰۲/۱۸.

۳- حذف به موجب تصمیم شماره ۲۴۶۴۲۲/ت/۴۷۸۳۹-ن- ۱۳۹۰/۱۲/۱۴ نمایندگان ویژه رییس جمهور در کارگروه کنترل بازار:

ماده ۱۴ پیشین: اعتبارات مورد نیاز سازمان از طرف دولت در اختیار سازمان قرار میگیرد تا طبق تشخیص وزیر دادگستری و افراد مجاز از طرف ایشان هزینه شود و در سنوات آتی در بودجه کشور ذیل ردیف جداگانه پیش بینی خواهد شد.

۴- اصلاح به موجب تصویب نامه شماره ۲۴۱۰۲۳/ت/۴۶۰۷۲-ن مورخ ۱۳۸۹/۱۰/۲۵ راجع به اصلاح آیین‌نامه سازمان تعزیرات حکومتی مصوب ۱۳۸۹/۰۹/۲۸ نمایندگان ویژه رییس جمهور در کارگروه کنترل بازار.

۵- الف) رای شماره ۳۷۰- ۱۳۹۲/۰۵/۲۸ هیات عمومی دیوان عدالت اداری: (بند ۴ تصویب نامه شماره ۲۴۱۰۲۳/ت/۴۶۰۷۲-ن- ۱۳۸۹/۱۰/۲۵ نمایندگان ویژه رییس جمهور در کارگروه کنترل بازار، ماده ۱۵ اصلاحی آیین نامه سازمان تعزیرات حکومتی):

«در تبصره ۲ ماده واحده قانون اصلاح قانون تعزیرات حکومتی مصوب ۱۳۶۷/۱۲/۲۳ مجمع تشخیص مصلحت نظام، مقرر شده است "سازمان، تشکیلات و عوامل نظارت و بازرسی، رسیدگی، صدور حکم و اجرای آن، تجدید نظر و رسیدگی به شکایات و شرح وظایف آن ها، نحوه رسیدگی و ضوابط اجرایی، مالی، استخدای به موجب آیین نامه ای خواهد بود که به تصویب دولت می‌رسد..." و مطابق اصل ۱۲۸ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران مقرر شده است "... دولت می تواند تصویب برخی از امور مربوط به وظایف خود را به کمیسیون های متشکل از چند وزیر واگذار نماید... { نظر به اینکه نمایندگان ویژه رییس جمهور در کارگروه کنترل بازار با اجازه حاصل از اصل مذکور قانون اساسی و در راستای تبصره ۲ ماده واحده قانون مزبور و به موجب مصوبه شماره ۲۴۱۰۲۳/ت/۴۶۰۷۲-ن- ۱۳۸۹/۱۰/۲۵ در مقام ایجاد ضابطه مبادرت به وضع ضوابط مقرر در تبصره ۲ ماده واحده یاد شده کرده است و این تصویب نامه در اجرای قانون مصوب مجمع تشخیص مصلحت نظام از عموم و اطلاق مواد ۱۱۷ و ۱۲۷ قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب سال ۱۳۸۶ موضوعاً خارج است و به عبارت دیگر موارد مذکور ناخن حکم تبصره ۲ ماده واحده قانون اصلاح قانون تعزیرات حکومتی مصوب سال ۱۳۶۷ نیست و با توجه به عدم یکسانی مرجع وضع قوانین مذکور، مصوبه مورد شکایت

تبصره ۱- (اصلاحی ۸۹/۰۹/۲۸) سازمان می تواند به کارکنان و رؤسای شعب خود با در نظر گرفتن اهمیت شغل و شاغل، تحصیلات و توانایی در انجام امور محوله به ترتیب تا سقف شصت درصد و صد درصد حقوق به عنوان فوق العاده ویژه از محل اعتبارات سازمان پرداخت نماید.

تبصره ۲- (الحاقی ۹۰/۰۵/۰۵) سازمان موظف است ظرف شش ماه آیین نامه مالی، معاملاتی، استخدامی و نظام پرداخت سازمان تعزیرات حکومتی را بر اساس مفاد این ماده اصلاح و جهت تصویب به هیات وزیران ارایه نماید.

ماده ۱۶- محل استقرار واحدهای سازمان و لوازم مورد نیاز آنها از محل امکانات دولتی با همکاری کمیسیون هماهنگی امور تعزیرات استان ها تامین می گردد و در صورت ضرورت از محل بودجه سازمان تهیه و تامین خواهد شد.

تبصره- مسئولین سازمان های دولتی و وابسته به دولت در صورت اعلام نیاز سازمان موظف به همکاری می باشند.

ماده ۱۷- (اصلاحی ۹۰/۰۵/۰۵) کلیه ضابطین دستگاه قضایی و مأمورین سازمان بازرسی و نظارت ضابط سازمان تعزیرات حکومتی می باشند و نسبت به اجرای دستورات مسئولین تعزیرات حکومتی اقدام می نمایند.^۱

فصل دوم- نحوه رسیدگی

ماده ۱۸- شعب بدوی تعزیرات حکومتی در موارد ذیل شروع به رسیدگی می نمایند:

الف- گزارش مأمورین سازمان بازرسی و نظارت بر قیمت و توزیع کالا و خدمات.

ب- گزارش سازمان بازرسی کل کشور و سایر مراجع قضایی و دولتی و انتظامی.

ج- شکایت اشخاص حقیقی و حقوقی .

د- اعلام اطلاعات، اخبار، گزارش های مردمی و اشخاص.^۲

ه- (الحاقی ۱۴۰۰/۱۲/۱۵) گزارش مأموران وزارت جهاد کشاورزی در ارتباط با محصولات و کالاهای اساسی کشاورزی موضوع قانون تمرکز وظایف و اختیارات مربوط به بخش کشاورزی در وزارت جهاد کشاورزی مصوب ۱۳۹۱.^۳

تبصره ۱ - (الحاقی ۱۴۰۰/۱۲/۱۵) همزمان با شروع رسیدگی در شعب بدوی یک نسخه از گزارشات بند ب به سازمان نظارت و بازرسی ارجاع، سازمان اخیرالذکر حداکثر ظرف مدت ۱۵ روز نظرات کارشناسی خود را جهت ملاحظه در صدور رای به شعبه مربوطه تسلیم می نماید.^۴

(بند ۴ تصویب نامه شماره ۲۳/۲۴۱۰۲۳/ت/۴۶۰۷۲-ن-۱۳۸۹/۱۰/۲۵ نمایندگان ویژه رییس جمهور در کارگروه کنترل بازار، ماده ۱۵ اصلاحی آیین نامه سازمان تعزیرات حکومتی) خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات مرجع وضع تشخیص نمی شود و قابل ابطال نیست.»

(ب) رای شماره ۱۸۸۱-۱۳۹۲/۱۲/۱۲ هیات عمومی دیوان عدالت اداری: «نظر به دلایل ابرازی و مبانی حقوقی مطرح شده در جلسه هیأت عمومی از سوی موافقان و مخالفان نسبت به رای شماره ۳۷۰-۱۳۹۲/۵/۲۸ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری، موجبی برای نقض رای هیأت عمومی تشخیص نشد، در نتیجه رای یاد شده به اعتبار خود باقی است.»

۱- اصلاح به موجب تصویب نامه شماره ۱۳۱۹۲۹/ت/۴۷۲۳۳-ن مورخ ۱۳۹۰/۰۷/۰۳ نمایندگان ویژه رییس جمهور در کارگروه کنترل بازار.

۲- الحاق به موجب تصمیم شماره ۷۱۴۵۵ مورخ ۱۳۷۳/۱۱/۱۶ نمایندگان ویژه رییس جمهور در ستاد پشتیبانی بازار.

۳- الحاق به موجب تصمیم نامه شماره ۱۶۵۵۴۵/ت/۵۹۵۹۱-ه مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۱۵ هیات وزیران.

۴- این تبصره بموجب دادنامه شماره ۶۶۴-۶۶۵ مورخ ۱۳۹۲/۹/۲۵ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری موافق قوانین جاریه تشخیص داده شده است.

تبصره ۲- (الحاقی ۱۴۰۰/۱۲/۱۵) سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان مکلف است ضوابط حاکم بر اعلام نظر کارشناسی را به صورت برخط (آنلاین) در اختیار سازمان تعزیرات حکومتی قرار دهد. همچنین آموزش‌های لازم برای اعمال ضوابط را به رؤسا، اعضای شعب و کارکنان تعزیرات حکومتی ارایه نماید. در مواردی که ضوابط اعلام و آموزش‌های لازم ارایه شده باشد، اعمال مقررات این تبصره لازم نیست.^۱

ماده ۱۹- مدیران کل استان‌ها و رؤسای ادارات شهرستان‌ها می‌توانند تعدادی از شعب را به صورت سیار اختصاص دهند و در صورت لزوم در معیت این شعب بازرسان و مأمورین سازمان بازرسی و نظارت انجام وظیفه خواهند نمود. و همچنین افراد واجد شرایط مذکور در ماده ۱۰ این آیین‌نامه و با ابلاغ از سوی مسئولین سازمان‌های تعزیرات حکومتی، و نظارت و بازرسی می‌توانند مسئولیت هر دو سازمان را به صورت سیار انجام دهند.

ماده ۲۰- آراء شعب بدوی و تجدید نظر باید مستند به مواد قانون و مقررات مربوطه باشد و مواد استنادی ذکر گردد. و مقدمه آراء نیز باید حاوی گزارش کار و شرح تفصیلی تخلفات باشد.

ماده ۲۱- هیچ یک از اعضای شعب رسیدگی را نمی‌توان در رابطه با آراء صادره از سوی آنان تحت تعقیب قضایی قرارداد مگر در صورت اثبات غرض مجرمانه.

ماده ۲۲- (اصلاحی ۱۴۰۰/۱۲/۱۵) آراء شعب بدوی در مواردی که مجازات پیش‌بینی شده در قانون برای هر بار تا یکصد میلیون ریال جرمه باشد قطعی و از ناحیه محکوم علیه نسبت به مازاد آن قابل تجدید نظر خواهی است.^۲

تبصره- (الحاقی ۱۴۰۰/۱۲/۱۵) آراء شعب بدوی در موارد خاص به پیشنهاد رییس سازمان تعزیرات حکومتی و تایید وزیر دادگستری قابل تجدیدنظر خواهد بود.

ماده ۲۳- اشخاص ذیل نیز حق تجدید نظر خواهی از کلیه آراء شعب بدوی را دارند:

الف - شاکی خصوصی پرونده در صورت برائت متهم.

ب - اعضاء کمیسیون هماهنگی امور تعزیرات در استان و شهرستان مربوطه.

ج - رؤسای سازمان‌های تعزیرات حکومتی و بازرسی و نظارت.

تبصره- (الحاقی ۱۳۸۰/۰۶/۱۱) هرگاه محکوم‌علیه و یا رؤسای سازمان‌های تعزیرات حکومتی و بازرسی و نظارت، آراء قطعی شعب تعزیرات را خلاف قانون بدانند می‌توانند با ذکر دلیل از وزیر دادگستری تقاضای رسیدگی مجدد نمایند. چنانچه وزیر دادگستری تقاضا را وارد

۱- الحاقی به موجب تصمیم نامه شماره ۱۶۵۵۴۵/ت/۵۹۵۹۱ هـ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۱۵ هیات وزیران.

۲- رأی وحدت رویه شماره ۲۵۲-۱۳۸۰/۰۸/۱۳ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری منتشر شده در روزنامه رسمی شماره ۱۶۵۶۱ مورخ ۱۳۸۰/۱۰/۱۲: (در خصوص صلاحیت دیوان در رسیدگی به آراء قطعی مطلق مراجع اختصاصی و اداری از حیث نقض قوانین و مقررات و یا مخالفت با آنها؛

حکم مقرر در بند ۲ ماده ۱۱ قانون دیوان عدالت اداری مفید صلاحیت دیوان در رسیدگی به آراء قطعی مطلق مراجع اختصاصی اداری از حیث نقض قوانین و مقررات و یا مخالفت با آنها است مگر در مواردی که به موجب قانون مستثنی شده باشد. نظر به اینکه حسب مصوبات مجمع تشخیص مصلحت نظام سازمان تعزیرات حکومتی از اجزاء قوه مجریه می‌باشد و شعب تعزیرات حکومتی در زمره مراجع اختصاصی اداری قرار دارند و در عداد مراجع قضائی مذکور در تبصره ۲ ماده فوق‌الذکر محسوب نمی‌شوند، بنابراین آراء قطعی شعب مزبور به تجویز بند ۲ ماده ۱۱ قانون دیوان عدالت اداری قابل اعتراض و رسیدگی در دیوان است و دادنامه شماره ۱۶۰۵ مورخ ۱۳۷۹/۱۰/۱۱ شعبه چهاردهم بدوی دیوان در حدی که متضمن این معنی باشد موافق اصول و موازین قانونی تشخیص داده می‌شود. این رأی به استناد قسمت آخر ماده ۲۰ اصلاحی قانون دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۷۸/۲/۰۱ برای شعب دیوان و سایر مراجع ذیربط در موارد مشابه لازم‌الاتباع است.

ماده ۲۲ و تبصره الحاقی به موجب تصویب نامه شماره ۱۸۷۱۵۶ ت ۴۵۶۰۰ ن مورخ ۱۳۸۹/۰۸/۱۹۱۲۸۹ نمایندگان ویژه رئیس جمهور در کارگروه کنترل بازار نیز یک بار اصلاح شده است. ۳- الحاقی به موجب تصمیم نامه شماره ۱۶۵۵۴۵/ت/۵۹۵۹۱ هـ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۱۵ هیات وزیران.

تشخیص دهد و یا رأساً رای را غیرقانونی بداند پرونده را جهت رسیدگی به شعبه عالی تجدیدنظر که به همین منظور در مرکز تشکیل می‌گردد ارجاع خواهد داد. رای این شعبه قطعی است و اقدامات موضوع این تبصره مانع اجرای حکم تجدیدنظر خواسته نخواهد بود.^۱

ماده ۲۴- مهلت تجدیدنظرخواهی برای محکوم‌علیه و شاکی ۱۰ روز از تاریخ ابلاغ و نسبت به سایر اشخاص تا ۳ ماه پس از تاریخ صدور حکم خواهد بود.

ماده ۲۵- ابطال گردید.^۲

ماده ۲۶- هرگاه تخلف اشخاص عنوان یکی از جرائم مندرج در قوانین جزایی را نیز داشته باشد شعب تعزیرات حکومتی مکلفند به تخلف رسیدگی و رای قانون صادر نمایند و مراتب را برای رسیدگی به آن جرم به دادگاه صالح اعلام دارند، هرگونه تصمیم مراجع قضایی مانع اجرای مجازات‌های تعزیرات حکومتی نخواهد بود.

ماده ۲۷- رسیدگی و صدور رأی در شعب بدوی پس از استماع دفاعیات متهم صورت خواهد گرفت دفاع ممکن است ضمن حضور در جلسه رسیدگی بوده و یا طی ارسال لایحه دفاعیه صورت گیرد.

ماده ۲۸- (اصلاحی ۸۹/۰۸/۱۱) چنانچه متهم پس از اخطار از ناحیه شعبه رسیدگی کننده ظرف پنج روز از تاریخ ابلاغ اخطاریه در وقت مقرر حضور نیابد یا لایحه ای ارسال ندارد غیاباً درباره وی رسیدگی خواهد شد.^۳

تبصره ۱- (الحاقی ۱۴۰۰/۱۲/۱۵) در تخلفات، گران فروشی، کم‌فروشی، عدم درج قیمت، تقلب در کسب و عدم صدور صورتحساب (فاکتور)، رسیدگی بدون لزوم احضار مشتکی‌عنه و صرفاً با احراز صحت مستندات تخلف و استماع اظهارات مشتکی‌عنه به نحو مقتضی انجام می‌شود. در این موارد همه آرای محکومیت قابل تجدیدنظر بوده و متخلف می‌تواند در مرحله تجدیدنظر نسبت به رای مستندات مربوط اقدام نماید. در خصوص سایر آراء، تجدیدنظرخواهی بر اساس مقررات ماده (۲۲) این آیین‌نامه خواهد بود.^۴

تبصره ۲- (الحاقی ۱۴۰۰/۱۲/۱۵) استفاده از سامانه‌های رایانه‌ای، مخابراتی، پیام‌نگار، ارتباط تصویری از راه دور، نامبر و تلفن برای اخطار، احضار و ابلاغ اوراق و همچنین نیابت به نحوی که صحت ابلاغ احراز گردد، بلامانع است.

ماده ۲۹- به تخلفات شرکاء و معاونین در شعبه‌ای رسیدگی می‌شود که صلاحیت رسیدگی به پرونده متخلف اصلی را دارد.

۱- الحاقی به موجب تصمیم شماره ۷۱۲۹ مورخ ۱۳۷۴/۰۶/۱۱ نمایندگان ویژه رییس جمهور در ستاد پشتیبانی برنامه تنظیم بازار.

۲- به موجب رای وحدت رویه شماره ۶۶۴-۶۶۵ مورخ ۱۳۹۲/۰۹/۲۵ هیات عمومی دیوان عدالت اداری ابطال گردید.

«... بند ب. مطابق ماده ۲۵۸ قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب در امور کیفری مصوب سال ۱۳۷۸ مقرر شده است، دادگاه تجدیدنظر نمی‌تواند مجازات تعزیری مقرر در حکم بدوی را تشدید نماید، مگر در مواردی که مجازات مقرر در حکم بدوی کمتر از حداقل میزانی باشد که قانون مقرر کرده و این امر مورد اعتراض شاکی تجدیدنظر خواه و یا مقامات مصرح در ماده ۲۳۵ قانون یاد شده قرار گیرد که در این موارد مرجع تجدیدنظر با تصحیح حکم بدوی نسبت به مجازاتی که قانون مقرر داشته اقدام خواهد نمود. نظر به این که در ماده ۲۵ آیین‌نامه سازمان تعزیرات حکومتی، در مواردی که مجازات کمتر از حداقل مقرر قانونی تعیین شده باشد، علی‌الاطلاق به شعب تجدیدنظر اجازه تشدید مجازات اعطا شده است ولیکن در قانون این امر به رعایت جهاتی مقید شده است، بنابراین اطلاق آن به دلیل مذکور مغایر قانون است و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و ماده ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲، حکم به ابطال آن صادر می‌شود.»

«ماده ۲۵ پیشین: شعب تجدید نظر در صورتی که آراء شعب بدوی را کمتر از مجازات مقرر قانونی بدانند می‌توانند آن را تشدید نمایند.»

۳- اصلاح به موجب تصویب نامه شماره ۱۸۷۱۵۶ ت ۴۵۶۰۰ ن مورخ ۱۳۸۹/۰۸/۱۹ نمایندگان ویژه رییس جمهور در کارگروه کنترل بازار.

۴- الحاقی به موجب تصمیم نامه شماره ۱۶۵۵۴۵/ت ۵۹۵۹۱ هـ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۱۵ هیات وزیران.

ماده ۳۰- به تخلفات متعدد متخلف توأمأ و یکجا رسیدگی شده و چنانچه در چند حوزه مرتکب تخلف گردد در حوزه ای رسیدگی می شود که تخلف اشد در آن حوزه انجام شده است و چنانچه تخلفات از یک درجه باشد در محل اقامت متخلف یا محل اشتغال وی به پرونده رسیدگی خواهد شد.

ماده ۳۱- چنانچه یک نفر مرتکب چند تخلف گردد به مجازات همه آنها محکوم خواهد گردید.

ماده ۳۲- محکوم علیه موظف است پس از قطعیت رای و ابلاغ به وی حداکثر تا ۱۰ روز از تاریخ ابلاغ نسبت به پرداخت جریمه متعلقه و اجرای رای اقدام نماید. در غیر اینصورت جریمه از محل فروش اموال وی به نرخ رسمی اعلام شده «غیر از مستثنیات دین» وصول خواهد شد.^۱

ماده ۳۳- محل کسب یا فعالیت مستنکف از پرداخت جریمه تا وصول آن، به رای شعبه رسیدگی کننده تعطیل و در موارد لزوم مستنکف بازداشت خواهد شد.^۲

ماده ۳۴- کلیه جرائم به حساب خاصی که بهمین منظور نزد خزانه داری کل افتتاح می شود واریز خواهد شد.

ماده ۳۵- کلیه سازمان های دولتی از قبیل سازمان ثبت اسناد و سازمان زندان ها و نیروی انتظامی واحدهای ابلاغ و اجراء دادگستری، بانک ها موظف به همکاری بوده و همانند آراء قطعی محاکم عمومی و انقلاب موجبات اجرای آراء شعب تعزیرات حکومتی را فراهم خواهند آورد.

ماده ۳۶- این آیین نامه در ۳۶ ماده و ۶ تبصره در تاریخ ۷۳/۰۸/۰۱ به پیشنهاد وزیر دادگستری به تصویب رسیده و لازم الاجراء می باشد.

معاون اول رییس جمهور - حسن حبیبی

۱- ماده ۲۷ قانون نحوه اجرای محکومیت های مالی مصوب ۱۳۹۳/۰۷/۱۵ مجلس شورای اسلامی و تایید ۱۳۹۴/۰۳/۲۳ مجمع تشخیص مصاحت نظام: «مقررات این قانون در مورد گزارش های اصلاحی مراجع قضایی و آرای مدنی سایر مراجعی که به موجب قانون، اجرای آنها بر عهده اجرای احکام مدنی دادگستری است و همچنین آرای مدنی تعزیرات حکومتی نیز مجری است.

تبصره - محکومیت های کیفری سازمان تعزیرات حکومتی تابع مقررات حاکم بر اجرای احکام کیفری دادگاهها است.» (مراجعه شده به ماده ۵۲۹ و سایر مواد مرتبط قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲ مجلس شورای اسلامی)

۲- قسمت اول ماده ۳۳ در خصوص تعطیلی محل کسب به موجب رای شماره ۶۶۵-۶۶۴ مورخ ۱۳۹۲/۰۹/۲۵ هیات عمومی دیوان عدالت اداری ابطال گردید: «... د. مطابق ماده ۵۵ قانون تعزیرات حکومتی مصوب سال ۱۳۶۷، وصول جریمه از مستثنیات دین ممنوع شده است و مطابق بند (و) ماده ۵۲۴ قانون آیین دادرسی دادگاه های عمومی و انقلاب در امور مدنی مصوب سال ۱۳۷۹، وسایل و ابزار کار کسبه، پیشه وران، کشاورزان و سایر اشخاصی که وسیله امرار معاش محکوم علیه و افراد تحت تکفل اوست از جمله مستثنیات دین ذکر شده است. با توجه به مراتب، حکم مقرر در ماده ۳۳ آیین نامه سازمان تعزیرات حکومتی مبنی بر تعطیلی محل کسب در فرض استنکاف از پرداخت جریمه تا زمان وصول آن، به لحاظ این که محل کسب از جمله مستثنیات به شمار می رود و غیر قابل توقیف است، مغایر قانون تشخیص می شود و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و ماده ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ ابطال می شود.»